

Lelkowo, dnia 18.08.2025 r.

RG.IV.6220.4.2022/2025

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 1, ust. 10 art. 80, art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą OOS, a także § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.) oraz zgodnie z art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.) po rozpatrzeniu wniosku firmy NG PV 7 Sp. z o.o., ul. Wspólna 70, 00-687 Warszawa, reprezentowanej przez pełnomocnika - Pana **Mateusza Stęchły** w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej PV Bieńkowo o mocy do 50 MW włącznie (z możliwością realizacji w etapach) realizowanej na działkach nr 204/3, 199, 203 obręb Bieńkowo, gmina Lelkowo, powiat braniewski wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w tym magazynami energii

orzekam

odmówić określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej PV Bieńkowo o mocy do 50 MW włącznie (z możliwością realizacji w etapach) realizowanej na działkach nr 204/3, 199, 203 obręb Bieńkowo, gmina Lelkowo, powiat braniewski wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w tym magazynami energii.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 11 sierpnia 2022 r. (wpływ do Urzędu Gminy Lelkowo: 17 sierpnia 2022 r.) firmy NG PV 7 Sp. z o.o., ul. Wspólna 70, 00-687 Warszawa, reprezentowanej przez pełnomocnika - Pana Mateusza Stęchły wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej PV Bieńkowo o mocy do 50 MW włącznie (z możliwością realizacji w etapach) realizowanej na działkach nr 204/3, 199, 203 obręb Bieńkowo, gmina Lelkowo, powiat braniewski wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w tym magazynami energii.

W toku postępowania administracyjnego planowane przedsięwzięcie zakwalifikowano na podstawie § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.), dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony.

W dniu 13 września 2023 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z 10 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco

oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1724). Zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia w brzmieniu „Do przedsięwzięć, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 54 i 58 rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w przypadku których przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszczęto i nie zakończono przynajmniej jednego z postępowań w sprawie decyzji, zgłoszeń lub uchwał, o których mowa w art. 71 ust. 1 oraz art. 72 ust. 1-1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stosuje się przepisy dotychczasowe”, planowane przedsięwzięcie zakwalifikowano do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ww. rozporządzenia Rady Ministrów z 10 sierpnia 2023 r.

Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy OOS stwierdzono, że organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest Wójt Gminy Lelkowo.

Mając na uwadze zapisy art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, w związku z art. 74 ust. 3 ustawy OOS, o poszczególnych etapach prowadzonego postępowania administracyjnego strony postępowania informowano pismem oraz poprzez obwieszczenia Wójta Gminy Lelkowo.

Uznając wniosek za kompletny, organ prowadzący postępowanie poinformował strony postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia zawiadomieniem nr RG.IV.6220.4.2.2022.AL z dnia 05.09.2022 r.

W związku z tym, na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy OOS pismem nr RG.IV.6220.4.3.2022.AL z dnia 05.09.2022 r. wystąpiono o wydanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Braniewie oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Elblągu.

Opinią nr ZNS.4464.30.2022 z dnia 20 września 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Braniewie nie uznał potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Postanowieniem nr WSTE.4220.193.2022.JS.2 z dnia 7 października 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wyraził opinię, że dla danego przedsięwzięcia istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalił pełny zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zgodny z art. 66 ustawy OOS ze szczególnym uwzględnieniem: Obszaru Natura 2000, dla którego ustanowiony został plan zadań ochronnych, powołany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz z dnia 1 października 2014 r., poz. 3086) oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich.

Opinią nr GD.ZZŚ.2.435.183.2022.PK z dnia 9 września 2022 r. Dyrektor PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Elblągu nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko, jednocześnie działając na podstawie art. 64 ust. 3a ustawy OOS określił warunki jego realizacji.

Biorąc pod uwagę powyższe opinie oraz analizę wniosku postanowieniem nr RG.IV.6220.4.4.2022.AL z dnia 18.10.2022 stwierdzono, że istnieje obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

W ww. postanowieniu stwierdzono sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zgodnym z art. 66 ustawy OOS ze szczególnym uwzględnieniem: Obszaru Natura 2000, dla którego ustanowiony został plan zadań ochronnych, powołany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz z dnia 1 października 2014 r., poz. 3086) oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich.

Mając powyższe na uwadze postanowieniem RG.IV.6220.4.5.2022.AL z dnia 18.10.2022 r. postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia zostało zawieszone do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Pismem z dnia 10.01.2025 r. Inwestor przedłożył Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w związku z czym postanowieniem nr RG.IV.6220.4.7.2022/2025 z dnia 21.01.2025 r. podjęto zawieszone postępowanie.

Wobec powyższego pismem nr RG.IV.6220.4.9.2022/2025 z dnia 21 stycznia 2025 r. wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie o uzgodnienie warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 pkt 4 ustawy OOS, tut. Organ nie zasięgał opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Braniewie oraz nie występował o uzgodnienie Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wód Polskich Zarząd Zlewni w Elblągu, gdyż organy te wyraziły wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 19 lutego 2025 r. wezwał do uzupełnienia braków formalnych wniosku o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia. Wójt Gminy Lelkowo, przy piśmie z dnia 25 lutego 2025 r. przedłożył raport o oddziaływaniu na środowisko na elektronicznym nośniku danych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem nr WOOŚ.4221.9.2025.AB.4 z dnia 30 czerwca 2025 r. odmówił uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej PV Bieńkowo o mocy do 50 MW włącznie (z możliwością realizacji w etapach) realizowanej na działkach nr 204/3, 199, 203 obręb Bieńkowo, gmina Lelkowo, powiat braniewski wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w tym magazynami energii.

Wyniki analizy uwarunkowań oraz argumentów przedstawionych w postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie przedstawiono poniżej.

Po analizie przedłożonych materiałów Organ stwierdził, co następuje:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy 50 MW. Przedsięwzięcie usytuowane będzie na działkach nr 204/3, 199, 203, obręb Bieńkowo, gmina Lelkowo, powiat braniewski. Całkowita powierzchnia wszystkich działek wynosi łącznie ok. 82,06 ha. Realizacja inwestycji planowana jest na całej powierzchni ww. działek. Działki,

które zostaną bezpośrednio zabudowane ogniwami fotowoltaicznymi i ogrodzone to działki o nr: 204/3, 199. Połączone będą ze sobą podziemnym okablowaniem nn, przebiegającym przez działkę nr 203.

Teren działek inwestycyjnych od strony północnej sąsiaduje z obszarami zadrzewień i pól uprawnych. W odległości ok. 600 m znajduje się zwarta zabudowa miejscowości Bieńkowo. Od strony południowej nieruchomości graniczą z rzeką Warną, obszarami zadrzewień i pól uprawnych, natomiast w odległości ok. 580 m zwarte zabudowania miejscowości Krzekoty. Od strony zachodniej znajdują się pola uprawne i lasy, a od wschodniej grunty rolne i zadrzewienia śródpolne.

Planowana instalacja fotowoltaiczna będzie się składać z:

- paneli fotowoltaicznych, czyli urządzeń infrastruktury technicznej, umożliwiających przekształcenie energii słonecznej w energię elektryczną. Panele umieszczone zostaną na konstrukcji wsporczej, stołach fotowoltaicznych w rzędach;
- konstrukcji wsporczej (stołów fotowoltaicznych). Wysokość stołu fotowoltaicznego (konstrukcji) w rzucie bocznym mieścić się będzie w zakresie do 6 m. Konstrukcje wsporcze mogą być opcjonalnie wyposażone w trackery;
- inwerterów fotowoltaicznych rozproszonych (do 500 szt.) lub inwerterów centralnych (do 125 szt.), których zadaniem jest przekształcanie prądu stałego na prąd zmienny o parametrach dostosowanych do sieci odbiorczej;
- stacji transformatorowo-rozdzielczych nN/SN (do 50 szt.). Transformatory umieszczone będą w budynku lub kontenerze, który zostanie zainstalowany na terenie inwestycji;
- stacji elektroenergetycznej WN/SN (do 1 szt.) wraz z budynkiem (budynkami) do obsługi oraz utrzymania parku solarnego, zawierającym m. in.: magazyn, pomieszczenie nastawni, pomieszczenie rozdzielni SN, pomieszczenie kontroli oraz zaplecze socjalne (wyposażone m. in. w szambo o poj. do 10 m³, bądź przyłącze kanalizacyjne oraz szczelny zbiornik naziemny lub podziemny na wodę na cele socjalne bądź przyłącze wody) oraz pozostałe niezbędne elementy infrastruktury związane z powyższą instalacją lub do 5 stacji rozdzielczych SN wraz z wyposażeniem do wprowadzania mocy liniami SN (jeśli nie zostanie wybudowana stacja GPO). Wyżej wymienione pomieszczenia mogą znajdować się w jednym większym budynku bądź w kilku mniejszych budynkach/kontenerach;
- magazynów energii w ilości do 50 szt.;
- monitoringu, string-boxów, instalacji energetycznej stanowiącej połączenia elektroenergetyczne między panelami, a inwerterami. Instalacja będzie prowadzona po konstrukcji stołów pod panelami. Połączenia pomiędzy inwerterami, a stacjami transformatorowo-rozdzielczymi nN/SN jako kablowe (w wykopie). Połączenia pomiędzy stacjami transformatorowo-rozdzielczymi nN/SN, magazynami energii, a także pomiędzy stacjami transformatorowo-rozdzielczymi nN/SN oraz stacją GPO SN/WN, układ wyprowadzenia mocy do sieci przesyłowej przewidziano jako doziemne;
- ogrodzenia - całość inwestycji zostanie ogrodzona siatką ogrodzeniową bądź ogrodzeniem ażurowym o wysokości do 2,5 m;
- oświetlanie terenu (np. lampy sodowe lub oświetlenie LED) wyposażone w czujniki ruchu;

- telekomunikacyjnych linii kablowych;
- instalacji odgromowej;
- zjazdów z dróg publicznych, komunikacji wewnętrznej farmy oraz placów manewrowych;
- instalacji monitorującej ilość wyprodukowanej energii oraz parametry pracy elektrowni fotowoltaicznej;
- opcjonalnie budynku/budynków do utrzymania i obsługi farmy fotowoltaicznej wraz z magazynem i zapleczem socjalnym wyposażonymi między innymi w szambo bądź przyłącze kanalizacyjne, szczelny zbiornik na wodę bądź przyłącze wody;
- opcjonalnie wiaty odpadowej do magazynowania odpadów na etapie eksploatacji, opcjonalnie odpady będą magazynowane w zamykanych pojemnikach/kontenerach/beczках. Teren pod wiatą lub pojemnikami/kontenerami zostanie utwardzony i będzie szczelny;
- układów pomiarowo-zabezpieczających.

Elektrownia fotowoltaiczna planowana jest na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska, częściowo w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich, przy strefie orlika krzykliwego oraz w okolicy wielu gniazd bociana białego.

Wobec powyższego RDOŚ w Olsztynie po analizie przedłożonej dokumentacji uznał, że przekazany materiał nie może stanowić podstawy do uzgodnienia warunków realizacji inwestycji, gdyż nie wykluczono znacząco negatywnego wpływu przedmiotowej inwestycji na środowisko przyrodnicze. Poważne wątpliwości budzą wnioski autorów dokumentacji na temat braku negatywnego oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze. Informacje opisane w Raporcie jak i dane będące w posiadaniu RDOŚ w Olsztynie wskazują na realne i znacząco negatywne oddziaływanie inwestycji na cenne przyrodniczo gatunki i ich siedliska wśród których wyróżnić można przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska.

W przedstawionym Raporcie oddziaływania na środowisko nie przedstawiono ważnych kwestii związanych z oceną wpływu inwestycji na przyrodę nie poddano gruntownej analizie (np. oddziaływania na orlika krzykliwego, bociana białego, błotniaka stawowego). Pomijanie oddziaływań może świadczyć o zaniżaniu realnego wpływu inwestycji na środowisko. Ponadto zamierzenie stoi w kolizji z ustaleniami ochrony siedlisk oraz zakazami obowiązującymi w Obszarze Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich, wpłynie także negatywnie na krajobraz oraz miejsca przemieszczania się zwierząt. Inwestycje tego typu nie powinny przyczyniać się do degradacji cennych zasobów przyrodniczych. Ograniczanie oddziaływania człowieka na środowisko poprzez wdrażanie odnawialnych źródeł energii mające na celu pozyskiwanie energii elektrycznej wolnej od zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw kopalnych nie może odbywać się kosztem negatywnego oddziaływania na walory przyrodnicze.

Omawiany teren wraz z otoczeniem charakteryzuje się dużą bioróżnorodnością na co decydujący wpływ ma różnorodność występujących tu siedlisk posiadających znaczący potencjał przyrodniczy. Zgodnie z Raportem teren przedsięwzięcia zajmuje około 82 ha, tworząc kompleks różnych typów siedlisk — w tym m.in. zadrzewień, terenów podmokłych, łąk trwałych i gruntów ornych, gdzie w okresie kontroli działek na potrzeby sporządzenia Raportu uprawiano jęczmień i koniczynę czerwoną. Opisany teren leży w krajobrazie mozaikowato usytuowanych gruntów ornych, łąk trwałych, pastwisk trwałych, zadrzewień,

rowów melioracyjnych, terenów nieużytkowanych z postępującą sukcesją roślin, terenów podmokłych, zbiorników wodnych i drzewostanów. W okolicy przepływa również rzeka Wara. Ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu m.in. na pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych, znaczny udział tych terenów położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich, który znajduje się zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji.

Rozległe tereny wokół działek inwestycyjnych stanowią także ostoję ptaków, która ma znaczenie międzynarodowe, tj. obszar Natura 2000 Ostoja Warmińska, również mieszcząca się w zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji.

Od zachodu z inwestycją sąsiaduje torfowisko powstałe w procesie zlodowacenia płytkiego jeziora, który to ekosystem w celu ochrony objęty został formami ochrony przyrody, tj. Obszar Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich i obszar Natura 2000 Ostoja Warmińska, użytek ekologiczny i obszar Natura 2000 Bieńkowo PLH280009. Wspomniany obszar specjalnej ochrony siedlisk oddalony jest od zamierzenia ok. 160 m.

Sąsiedztwo terenów podmokłych, zbiorników wodnych, rowów melioracyjnych, rzeki Wary i zadrzewień w mozaikowym krajobrazie rolniczym podnosi jego walory krajobrazowe i przyrodnicze, dając tym samym możliwość występowania na tym terenie wielu gatunków zwierząt, w tym cennych i chronionych, należących do różnych ugrupowań, czego dowodem są dostępne waloryzacje środowiska. Występowanie kilku ekosystemów przyczynia się do wzrostu bioróżnorodności na tym terenie.

Rozpatrywany teren nie jest narażony na antropopresję wynikającą z występowania zabudowy i stałej obecności ludzi. Najbliższe zabudowania mieszkalne znajdują się w miejscowości Bieńkowo, położonej na północ od nieruchomości inwestycyjnych (około 600 m) oraz w miejscowości Krzekoty, położonej na południe od wnioskowanych działek (około 580 m). Zważywszy na rozległe usytuowanie występujących gruntów ornych, łąk, pastwisk, zbiorników wodnych, rowów melioracyjnych, rzeki, terenów podmokłych, licznie występujących zadrzewień, teren inwestycji jest izolowany z otoczenia, pozostając poza strefą, w której może dochodzić do płoszenia i niepokojenia zwierząt. Jednocześnie braki w ogrodzeniu umożliwiają swobodną wędrówkę zwierząt po terenie. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wskazują na cenne wartości przyrodnicze obszaru, na którym znajduje się teren planowanej inwestycji i z punktu widzenia ochrony przyrody taka lokalizacja elektrowni słonecznej nie jest optymalna.

Należy zauważyć, że Raport zawiera niespójne zapisy dot. terenu inwestycji. Co prawda, załącznik graficzny przedstawiający plan zagospodarowania terenu sugeruje wyłączenia fragmentów działek inwestycyjnych spod zagospodarowania, niemniej jednak w Raporcie jednoznacznie stwierdzono, iż „Całkowita powierzchnia wszystkich działek wynosi łącznie ok. 82,06 ha. Powierzchnia, na której ma zostać zrealizowana inwestycja wynosi do 82,06 ha”. Z uwagi na powyższe, przyjęto zgodnie z przedstawionym Raportem, że powierzchnia terenu inwestycji obejmuje całe działki nr 204/3, 199, zajmując 82,06 ha.

Obszar Natura 2000 Ostoja Warmińska, w granicach której zlokalizowano przedmiotową inwestycję jest jedną z największych ostoi w Polsce z dominującym krajobrazem rolniczym i rozproszonymi lasami. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 10 gatunków ptaków, których liczebność stanowi przynajmniej 1 procent ich populacji krajowej. Za najcenniejsze walory awifaunistyczne "Ostoi Warmińskiej" należy uznać: najliczniejszą w Polsce lokalną populację bociana białego występującego w liczbie ok.

1000 par w najwyższym w kraju zagęszczeniu 71 par na 100 km², - liczną populację lęgową dwu innych rzadkich w kraju gatunków - orlika krzykliwego i żurawia, potwierdzone gniazdowanie dwu skrajnie nielicznych w kraju gatunków: gadożera i łabędzia krzykliwego, gniazdowanie innych nielicznych w kraju gatunków: bąka, bociana czarnego, gągoła, bielika, błotniaka łąkowego, puchacza, zielonki, dzięcioła białogrzbietego i wąsatki, możliwe gniazdowanie skrajnie nielicznego w kraju orlika grubodziobego, możliwe gniazdowanie kolejnych bardzo rzadkich gatunków: podgorzałki, gęgawy, kani rudej, kani czarnej, rybołowa, kropiatki, puszczyka uralskiego, włośchatki, kulika wielkiego, rybitwy białoskrzydłej, dzięcioła trójpalczastego i dzięcioła białoszyjnego, - gniazdowanie lokalnie rzadkich gatunków jak: zausznik, rycyk i dudek, dość liczną populację lęgową takich gatunków waloryzujących jak derkacz, przepiórka i gąsiorek. Dla ww. obszaru został ustanowiony plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz z 2014 r. poz. 3086). Plany zadań ochronnych (PZO) są jednym z narzędzi służących do ochrony siedlisk i gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszarów Natura 2000.

Inwentaryzacja przyrodnicza wykonana na potrzeby Raportu wskazuje na wykorzystywanie obszaru przez szereg ptaków, w tym kluczowych dla obszaru Natura 2000. Potwierdzeniem aktywnego wykorzystywania terenu przez bociana białego były obserwacje żerujących ptaków. Nie bez znaczenia jest też liczba gniazd bociana białego zlokalizowana wokół terenu planowanej inwestycji. Głównym miejscem koncentracji gniazd tego gatunku są zabudowania miejscowości Bieńkowo i Krzekoty. W przedłożonym Raporcie zabrakło inwentaryzacji gniazd bociana białego, która mogłaby stanowić podstawę do oceny powierzchni żerowiskowych tego gatunku. Dane będące w zasobach RDOŚ w Olsztynie wskazują jednak na obecności przynajmniej 3 gniazd w miejscowości Bieńkowo i 15 gniazd w miejscowości Krzekoty. Wiarygodnym źródłem jakościowych danych jest także wykonywany co 10 lat spis bociana białego, koordynowany przez Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody. Ostatnie opublikowane dane pochodzą z VIII Międzynarodowego Spisu Bociana Białego w 2014 r. Wówczas odnotowano 4 gniazda w miejscowości Bieńkowo i 18 gniazd w miejscowości Krzekoty. Trzynaście z nich było zajętych przez pary lęgowe wraz z młodymi osobnikami. W gniazdach stwierdzano wówczas od 1 do 3 młodych. Kolejne pięć gniazd było zajętych przez pary jednak bez sukcesu lęgowego. W dwóch gniazdach z pozostałych czterech pojawiały się bociany białe. Zestawiając powyższe dane ze stopniem wykorzystywania obszaru należy bezspornie stwierdzić, że działki inwestycyjne leżą w obszarze ważnych żerowisk tych ptaków.

Działanie ochronne określone w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska wskazuje na konieczność ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego i pastwiskowego trwałych użytków zielonych, co umożliwić ma utrzymanie powierzchni trwałych użytków zielonych, stanowiących żerowiska bociana białego. Bocian biały oprócz zapewnienia miejsca do gniazdowania wymaga także terenów otwartych (np. trwałych użytków zielonych), stanowiących jego żerowisko. Planowana inwestycja wiązać się będzie z przekształceniem kompleksu łąk stanowiących dogodne żerowisko dla tego gatunku. Oznacza to, że realizacja inwestycji i zabudowa analizowanego terenu uniemożliwi realizację tego zadania ochronnego. Tym samym wnioskowane przedsięwzięcie stoi wprost w sprzeczności z zapisami PZO dotyczącymi bociana białego.

Kolejne działanie ochronne określone w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska w kwestii zapewnienia żerowisk bociana białego wskazuje na dopuszczenie zmiany gospodarowania terenem wyłącznie w przypadku ubytku powierzchni żerowisk innych niż TUZ w strefach buforowych, liczących 1 km od pojedynczych gniazd bociana białego, nieprzekraczającego 1% w stosunku do ich powierzchni w dniu wejścia w życie planu. Autorzy Raportu nie odnieśli się do powyższych zapisów. Natomiast obliczenia poczynione na potrzeby niniejszego postępowania wykazały, iż obszar inwestycji znajduje się w opisywanych strefach buforowych przynajmniej 18 gniazd bociana białego rozmieszczonych w okolicy. Taka liczba gniazd i występowanie ważnych żerowisk w terenie świadczy, iż inwestycję projektuje się w obszarze zasadniczej aktywności bocianów białych.

Dokonując obliczeń ustalono, że obszar o promieniu 1 km od pojedynczego gniazda bociana białego zajmuje w całości około 314 ha. Względem tej powierzchni, w stosunku do jednego z gniazd bociana białego, zlokalizowanego w miejscowości Bieńkowo, realizacja inwestycji zajmie około 3,7% terenów mieszczących się w promieniu 1 km od gniazda, stanowiących grunty inne niż TUZ. Skoro opisywane działanie ochronne odwołuje się do zajęcia gruntów innych niż TUZ, będących żerowiskami bociana białego, to oznacza to, iż od wspomnianej powierzchni 314 ha odjąć należałoby dodatkowo trwałe użytki zielone oraz siedliska niebędące żerowiskami tego gatunku np. tereny zabudowane, lasy itd. Tym samym procent ubytku gruntów innych niż TUZ stanowiących żerowisko gatunku wzrośnie. Zatem bez wątpienia względem tego gniazda bociana białego realizacja inwestycji spowoduje zmiany gospodarowania terenem przekraczające 1% powierzchni żerowisk innych niż TUZ w strefach buforowych, co stoi wprost w sprzeczności z zapisami PZO dotyczącymi bociana białego.

Z kolei względem powierzchni 314 ha, w stosunku do jednego z gniazd bociana białego położonego w miejscowości Krzekoty, realizacja inwestycji zajmie ponad 7% terenów mieszczących się w promieniu 1 km od gniazda, stanowiących grunty inne niż TUZ. W tych obliczeniach, od wspomnianej powierzchni 314 ha również należałoby odjąć dodatkowo trwałe użytki zielone oraz siedliska niebędące żerowiskami tego gatunku np. tereny zabudowane, lasy itd., więc procent ubytku gruntów innych niż TUZ stanowiących żerowisko gatunku wzrośnie. Zatem bez wątpienia, względem tego gniazda bociana białego realizacja inwestycji również spowoduje zmiany gospodarowania terenem przekraczające 1% powierzchni żerowisk innych niż TUZ w strefach buforowych, co stoi wprost w sprzeczności z zapisami PZO dotyczącymi bociana białego. Obszar inwestycji znajduje się w opisywanych strefach buforowych przynajmniej 18 gniazd bociana białego rozmieszczonych w okolicy co oznacza, że realizacja inwestycji wiązać się będzie z zajęciem żerowisk wielu bocianów białych związanych z tym obszarem.

Spośród kluczowych gatunków ptaków obserwowano m. in. orlika krzykliwego. Pojawianie się osobników tego gatunku w obszarze planowanej inwestycji skorelowane jest z ilością stref ochrony utworzonych w najbliższym sąsiedztwie. W odległości 3 km od granic terenu inwestycji znajdują się cztery rewiry, natomiast w odległości 5 km liczba ta wzrasta do ośmiu. Najbliższy rewir orlika krzykliwego oddalony jest zaledwie 160 m od miejsca planowanej inwestycji, co oznacza że miejsce realizacji inwestycji położone jest w obszarze zasadniczej aktywności orlików krzykliwych, ponieważ znajduje się w pobliżu ich gniazd, gdzie ptaki te składają jaja, a następnie opiekują się potomstwem.

Orlik krzykliwy oprócz zapewnienia miejsca do gniazdowania wymaga także terenów otwartych (np. trwałych użytków zielonych), stanowiących jego żerowisko. Działanie ochronne wymienione w planie zadań ochronnych dla obszaru Ostoja Warmińska dotyczy utrzymania dostępności żerowisk orlika krzykliwego poprzez zachowanie siedlisk będących miejscami żerowiskowymi innymi niż TUZ. Dopuszcza się zmiany gospodarowania terenem wyłącznie w przypadku ubytku powierzchni żerowisk w strefach buforowych liczących 3 km od pojedynczych gniazd nieprzekraczającego 1% w stosunku do ich powierzchni w dniu wejścia w życie planu. Mimo, iż teren inwestycji obejmuje m. in. grunty orne, to w przedłożonym Raporcie nie odniesiono się do wskazanych wyliczeń. RDOŚ w Olsztynie na potrzeby niniejszego postępowania wyznaczył bufor o promieniu 3 km od jednego z pobliskich rewirów orlika krzykliwego. Dokonując obliczeń ustalono, że obszar o promieniu 3 km od takiego pojedynczego rewiru orlika krzykliwego zajmuje w całości około 2826 ha. Względem tej powierzchni, w stosunku do jednego rewiru orlika krzykliwego realizacja inwestycji zajmie niemal 2% terenów mieszczących się w promieniu 3 km od gniazda, stanowiących grunty inne niż TUZ. Skoro opisywane działanie ochronne odwołuje się do zajęcia gruntów innych niż TUZ będących żerowiskami orlika krzykliwego, to oznacza to, że od wspomnianej powierzchni 2826 ha odjąć należałoby dodatkowo TUZ oraz siedliska niebędące żerowiskami tego gatunku, a więc np. tereny zabudowane, lasy itd. Tym samym procent ubytku gruntów rolnych innych niż TUZ stanowiących żerowisko wzrośnie. Wobec tego bez wątpienia jest fakt, że względem tego rewiru orlika krzykliwego realizacja przedsięwzięcia spowoduje zmiany gospodarowania terenem przekraczające 1 % powierzchni żerowisk innych niż TUZ w strefach buforowych, co stoi wprost w sprzeczności z zapisami PZO dotyczącymi orlika krzykliwego.

W promieniu 3 km od miejsca realizacji inwestycji znajdują się cztery rewiry orlików krzykliwych, co oznacza, że realizacja inwestycji wiązać się będzie z zajęciem żerowisk wielu orlików krzykliwych związanych z tym obszarem. Poza tym, w ochronie żerowisk orlika krzykliwego przewidziano w PZO konieczność pozostawienia pasa 50 metrów otwartej przestrzeni wokół jezior i zbiorników wodnych.

Analiza dostępnych map topograficznych, ortofotomap, zdjęć lotniczych i informacji zawartych w Raporcie i inwentaryzacji przyrodniczej wskazuje na obecność przynajmniej trzech zbiorników wodnych na działce nr 204/3. Stan widoczny na dołączonej koncepcji zagospodarowania terenu jednoznacznie obrazuje, iż dopuszcza się budowę wnioskowanej instalacji w odległości mniejszej niż 50 m od ww. zbiorników wodnych. Poza obszarami łąk, pastwisk, nieużytków, obserwacje polujących orlików wskazują również na wykorzystywanie przez te ptaki mokradeł i obrzeży zbiorników wodnych. Drobne zbiorniki wodne stanowią ostoje bioróżnorodności. Bariera architektoniczna i psychologiczna w postaci projektowanej zabudowy przemysłowej może przyczynić się do trwałego porzucenia dogodnych rewirów łowieckich orlików krzykliwych. Tym samym wnioskowane przedsięwzięcie po raz kolejny stoi wprost w sprzeczności z zapisami PZO dotyczącymi orlika krzykliwego.

Najbliższa strefa ochrony bielika oddalona jest około 3,4 km od działek inwestycyjnych. Z kolei w promieniu około 2-3,2 km od wnioskowanych nieruchomości zlokalizowane są dwie najbliższe strefy bociana czarnego. Występowanie różnych gatunków ptaków objętych ochroną strefową (w tym szponiastych) w niedalekiej odległości od siebie świadczy o zróżnicowanych siedliskach dogodnych do występowania gatunków o różnych preferencjach pokarmowych. Działanie ochronne określone w planie zadań ochronnych dla

obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska wskazuje na konieczność ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego i pastwiskowego trwałych użytków zielonych, co umożliwić ma utrzymanie powierzchni trwałych użytków zielonych, należących do rewirów bielika. Planowana inwestycja wiązać się będzie z przekształceniem kompleksu łąk leżących w zasięgu łowiska tego gatunku. Oznacza to, że realizacja inwestycji i zabudowa analizowanego terenu uniemożliwi realizację tego zadania ochronnego. Tym samym wnioskowane do realizacji przedsięwzięcie stoi wprost w sprzeczności z zapisami PZO dotyczącymi bielika.

Waloryzacja środowiska wykazała występowanie cennego i chronionego gatunku tj. derkacza. W zasięgu terenu inwestycji znajdują obszary odpowiadające preferencjom siedliskowym tego gatunku w postaci podmokłych, ekstensywnie użytkowanych łąk. Działanie ochronne określone w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska wskazują na konieczność ekstensywnego użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego i pastwiskowego trwałych użytków zielonych, co umożliwić ma utrzymanie powierzchni trwałych użytków zielonych stanowiących dogodne siedliska derkacza. Planowana inwestycja wiązać się będzie z przekształceniem kompleksu łąk odpowiadających preferencjom siedliskowym gatunku. Oznacza to, że realizacja inwestycji i zabudowa analizowanego terenu uniemożliwi realizację tego zadania ochronnego. Tym samym wnioskowane przedsięwzięcie stoi wprost w sprzeczności z zapisami PZO dotyczącymi także derkacza.

Zgodnie z Raportem podczas wizyt, 17-krotnie obserwowano błotniaki stawowe. Potwierdzeniem aktywnego wykorzystywania obszaru przez błotniaka stawowego świadczą wielokrotne obserwacje zalatującego przedstawiciela tego gatunku. Przedsięwzięcie projektuje się w obszarze zasadniczej aktywności błotniaka stawowego, gdyż poza występowaniem w obszarze ważnych żerowisk tego gatunku, drapieżnik ten gniazduje zaledwie 200 m na południe od terenu planowanej inwestycji. Oczywiście jest, że posadowienie paneli, prowadzenie wykopów pod kable oraz montaż ogrodzenia skutkować będzie pogorszeniem warunków siedliskowych w tym miejscu dla tego gatunku w związku z zajęciem powierzchni żerowiskowych przez konstrukcje. Bariera architektoniczna i psychologiczna w postaci projektowanej zabudowy przemysłowej może przyczynić się do trwałego porzucenia regularnie patrolowanych obszarów stanowiących żerowisko błotniaka stawowego.

Wśród obserwacji cennych gatunków ptaków wspomnieć należy także o żurawiu, pustulce, gąsiorku, myszółowie, dudku, czajce, błotniaku łąkowym. Tereny inwestycyjne stanowią żerowisko żurawia i miejsce polowań pustulki. Stwierdzono terytorialne osobniki gąsiorków na co najmniej dwóch stanowiskach w granicach działek inwestycyjnych.

Okolica należy do rewiru myszółowa o czym świadczą regularne obserwacje tego gatunku. Stwierdzenia dudka dotyczą ptaków lęgowych w sąsiedztwie działek inwestycyjnych i osobników zalatujących na teren projektowanej zabudowy. Waloryzacja czajki wykazała ptaki lęgowe w sąsiedztwie wnioskowanych nieruchomości. Wśród obserwacji czajek wspomnieć należy także o osobnikach stwierdzanych na terenie inwestycji w okresie migracji wiosennej i ptakach zinwentaryzowanych w trakcie dyspersji polęgowej i w okresie migracji jesiennej. Na uwagę zasługują posiadane wyniki waloryzacji obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska, w tym badania przeprowadzone na zlecenie RDOŚ w

Olsztynie, wynikające z potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy, wykazujące terytorium błotniaka łąkowego na zachód od planowanego przedsięwzięcia.

Jednocześnie, poza kluczowymi gatunkami, obserwowano szereg pospolitych ptaków (np. skowronka, ziębę, trznadla, pokląskwę, pliszkę siwą, modraszkę, cierniówkę, kapturkę, kosa). W toku prac terenowych stwierdzono około 55 gatunków ptaków. Zarys cennej przyrodniczej obszaru objętego analizą stanowią ponadto:

- waloryzacja herpetofauny, czyli stwierdzenia takich gatunków jak np. ropucha szara, żaba trawna, żaba moczarowa, żaby zielone,
- rewiry ssaków np. mysz polna, dzik, kret, jelen, borsuk, lis rudy, zając szarak, sarna europejska.

Obecność przedstawicieli zwierząt z różnych grup, w tym także chronionych, zagrożonych wyginięciem i fragmentacja siedlisk w skali regionu, kraju czy Europy podkreśla cenną tego terenu, jednocześnie wskazując, że nie powinny być one przeobrażane w tereny przemysłowe.

Planowana inwestycja zmieni sposób zagospodarowania działek objętych wnioskiem, prowadząc do uszczuplenia siedlisk (np. trwałych użytków zielonych) w wyniku prac budowlanych, ponieważ na potrzeby inwestycji niezbędne jest posadowienie konstrukcji wspornej (stołów z panelami PV), ułożenie przewodów elektroenergetycznych w gruncie i wykonanie stacji transformatorowych, magazynów. Wiąże się to z przeprowadzeniem min.: licznych wykopów o szerokości min. 0,5 m i głębokości min. 0,5 - 0,9 m w celu ułożenia kabli elektroenergetycznych, wymagać będzie okresowego składowania urobku z wykopów, a także wyrównania i oczyszczenia dna wykopu z kamieni oraz wykonania podsypki piaszczystej. Niewątpliwie zmieni to obecny stan siedlisk zajmowanych przez liczne ugrupowania zwierząt, w tym cennych i chronionych gatunków.

W efekcie trwałego wyeliminowania z rewirów osobniczych w związku z obecnością projektowanej zabudowy przemysłowej skurczą się zasoby siedliskowe m.in. orlika krzykliwego, bociana białego, błotniaka stawowego, żurawia. Zdaniem RDOŚ w Olsztynie, inwestycja prowadzi do degradacji siedlisk gatunków kluczowych o wysokim statusie ochrony prawnej.

Zabudowa terenów wolnych od antropopresji w obrębie arealów żerowiskowych i lęgowych ptaków zawsze skutkuje kurczeniem się tych kluczowych siedlisk. Wpływa to zarówno na zagęszczenie jak i równowagę pomiędzy gatunkami związanymi z danym siedliskiem, co w konsekwencji może powodować spadek wielkości lokalnych populacji ptaków i wiąże się ze znacząco negatywnym oddziaływaniem inwestycji na środowisko przyrodnicze. Fragmentacja siedlisk ornitofauny wywołana przez antropopresję zmniejsza różnorodność obszaru, co prowadzi do zmiany składu gatunkowego ptaków. W przypadku gatunków takich jak: bocian biały, orlik krzykliwy, błotniak stawowy, żuraw, oddziaływania te spowodują trwałe opuszczenie przez nie dotychczasowych siedlisk. W rezultacie może to stanowić czynnik zaburzający utrzymanie lokalnej populacji gatunków objętych ochroną. W związku z degradacją żerowisk awifauny możemy się spodziewać obniżonej reprodukcji prowadzącej w dłuższej perspektywie czasowej do regresu liczebności ptaków o wysokim statusie ochrony prawnej w kraju. Dowodem niekorzystnych zmian są doświadczenia niemieckich naukowców na temat obniżenia liczebności populacji lęgowej orlików krzykliwych w związku z degradacją żerowisk. Orlik krzykliwy unika bezpośredniego sąsiedztwa zabudowy ludzkiej, charakteryzują się wysokim poziomem antropofobii i

płochliwości. W badaniach w Dolinie Biebrzy wykazano, iż ponad 95% czasu orliki spędzały w odległości powyżej 250 m od jakiegokolwiek najbliższej zabudowy i aż 99% czasu przebywały w odległości co najmniej 150 m od niej. Można wnioskować zatem, że zabudowa znacząco oddziałuje na zachowanie orlików i ptaki te unikają przebywania w jej sąsiedztwie.

Zamierzenie realizowane będzie bezpośrednio przy gnieździe orlika krzykliwego. Rewir tego drapieżnika znajduje się na skraju drzewostanu sąsiadującego bezpośrednio z działkami inwestycyjnymi. Taka bezpośrednia lokalizacja inwestycji względem gniazda orlika krzykliwego będzie dla ptaków z tego rewiru stanowić bez wątpienia barierę psychologiczną, wywołującą płoszenie i niepokojenie oraz barierę środowiskową (poprzez zajęcie terenu). Zjawisk przedstawionych barier nie należy bagatelizować, ponieważ realizacja inwestycji będzie wiązała się z przekształceniem rozległej powierzchni około 82 ha, stanowiącej żerowisko orlików krzykliwych i zajęciem terenu znajdującego się bezpośrednio przy jednym z gniazd tego drapieżnika, a więc na terenach charakteryzujących się zasadniczą aktywnością tego gatunku. Z powodu stresu, w przypadku pary gniazdującej bezpośrednio z projektowaną elektrownią, sama obecność farmy może spowodować porzucenie gniazda, co w połączeniu z utratą najbliższych żerowisk z bardzo dużym prawdopodobieństwem spowoduje zamarcie tego stanowiska lęgowego. W efekcie trwałego wyeliminowania z rewirów osobniczych skurczą się niewątpliwie również zasoby siedliskowe pozostałych par orlików krzykliwych gniazdujących w okolicy. Płoszenie, niepokojenie, utrata siedlisk w związku z realizacją inwestycją w przypadku wielu gatunków ptaków nie są oddziaływaniami krótkoterminowymi, utrzymującymi się tylko w trakcie prowadzenia prac instalacyjnych. Te niekorzystne oddziaływania w przypadku np. orlika krzykliwego będą utrzymywać się zarówno w trakcie budowy instalacji jak i na etapie eksploatacji przedsięwzięcia. Zważywszy, iż inwestycja ta funkcjonować będzie minimum 30 lat, oddziaływania te będą długoterminowe. Zaproponowana przez inwestora lokalizacja farmy zagraża w istotny sposób lokalnej populacji orlika krzykliwego.

Celem wyznaczenia obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 jest ochrona populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymanie ich siedlisk w niepogorszonym stanie, Zgodnie z ww. PZO, celem działań ochronnych wyznaczonym w odniesieniu do orlika krzykliwego jest utrzymanie korzystnego stanu populacji poprzez ochronę miejsc gniazdowania i żerowania oraz ograniczanie zagrożeń. Z kolei w odniesieniu do bociana białego, zgodnie z ww. PZO, celem działań ochronnych jest utrzymanie korzystnego stanu populacji poprzez ochronę siedlisk gatunku, odtwarzanie żerowisk, ograniczanie zagrożeń. Zdaniem RDOŚ w Olsztynie, wnioskowane zamierzenie zagraża celom działań ochronnych, wyznaczonych w PZO w odniesieniu do tych gatunków. Inwestycja pogorszy stan siedlisk orlika krzykliwego i bociana białego w związku z zajęciem ich żerowisk.

Narastającym problemem jest rozproszona zabudowa oraz postępujący proces urbanizacji terenów wiejskich i w związku z tym fragmentacja siedlisk.

Rozwój infrastruktury w otwartym krajobrazie rolniczym, w obszarach żerowiskowych negatywnie wpływa w orlika krzykliwego i bociana białego, odbierając przestrzeń do polowań, żerowania, co ogranicza możliwości zdobywania pokarmu. Z kolei utrata arealu łowieckiego przekłada się na obniżenie zdolności reprodukcyjnych populacji. Z tego powodu utrata i pogorszenie warunków żerowiskowych zostało sklasyfikowane jako zagrożenie o krytycznym znaczeniu dla gatunków. Degradacja żerowisk orlika krzykliwego i bociana białego prowadzi do powiększenia rozmiaru rewirów użytkowanych przez poszczególne pary,

sukcesywnego narastania deficytu pokarmowego i w konsekwencji regresu liczebności populacji podczas gdy priorytetem w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 jest utrzymanie korzystnego stanu populacji ptaków i zachowanie ich siedlisk w niepogorszonym stanie. Z tego powodu oceniono, że inwestycja zagraża celom działań ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska.

Nie należy bagatelizować utraty rewirów awifauny związanej z otwartym krajobrazem rolniczym. Planowana inwestycja wpisuje się w trend zabudowy terenów otwartych, czego skutkiem jest sukcesywne kurczenie się ważnych siedlisk cennych gatunków objętych ochroną. Obecność paneli fotowoltaicznych zniechęci ptaki do żerowania w tym miejscu z powodu zajętej przestrzeni i występowania zwartej zabudowy. Elektrownie fotowoltaiczne stanowią barierę psychologiczną (wywołującą płoszenie) jak i środowiskową (poprzez zajęcie terenu). Większość wspomnianych gatunków ptaków stanowią gatunki wykorzystujące w szeroki sposób tereny otwarte (łąki, pastwiska, pola uprawne, ugory czy nieużytki) - jako żerowiska, miejsca zatrzymywania się na trasach migracji lub miejsca rozrodu. Teren ten może stanowić siedlisko wskazanych gatunków przez większą część roku. W przypadku ptaków drapieżnych i bociana białego, przedmiotowy teren stanowi ich żerowisko i znajduje się w obszarze zasadniczej aktywności tych gatunków w okresie lęgowym. W przypadku orlika krzykliwego, bociana białego, błotniaka stawowego, żurawia istotne jest zachowanie obszarów o urozmaiconym krajobrazie, w którym sąsiadują ze sobą płaty różnorodnych siedlisk z dużym udziałem zbiorowisk otwartych, łąk, zbiorników wodnych.

Pojawienie się wnioskowanej elektrowni fotowoltaicznej dla wielu zwierząt stanowić będzie m.in. barierę środowiskową wynikającą z zajęcia terenu. Brak istotnych oddziaływań inwestycji na zwierzęta uzasadniono w Raporcie występowaniem w sąsiedztwie analogicznych siedlisk zastępczych. Opinia ta w żaden sposób nie dostarcza informacji na temat rozmieszczenia alternatywnych czy dogodnych rewirów łowieckich ptaków w okolicy. Zdaniem RDOŚ w Olsztynie jest to istotny brak Raportu. Typując siedliska zastępcze wskazano jedynie bliżej nieokreślone sąsiedztwo, pomijając fakt, że pula dostępnych siedlisk istotnie jest ograniczana w okolicy i nie należy tego zjawiska bagatelizować w ocenie np. oddziaływań skumulowanych planowanych przedsięwzięć.

Budowa farmy fotowoltaicznej poza obszarem zabudowanym zawsze skutkuje zmianą w krajobrazie, a przede wszystkim fragmentacją istniejących siedlisk, co wpływa bezpośrednio i negatywnie na dostęp do bazy pokarmowej i przestrzeni życiowej zwierząt, jak np. miejsc wychowu młodych, miejsc odpoczynku, migracji np. między miejscami rozrodu, a żerowiskami. W raporcie brakuje wnikliwych informacji na temat powiązania inwestycji z innymi przedsięwzięciami. Analiza oddziaływań skumulowanych projektowanych elektrowni w regionie na przyrodę ogranicza się de facto do krótkiej adnotacji o braku istotnych oddziaływań skumulowanych tego typu przedsięwzięć. Raport powinien odnosić się i kompleksowo analizować oddziaływania skumulowane planowanego przedsięwzięcia z inwestycjami istniejącymi, realizowanymi, planowanymi w okolicy na komponenty środowiska przyrodniczego. Inne, projektowane w regionie farmy fotowoltaiczne, podobnie jak wnioskowane zamierzenie, również stanowić będą m.in. barierę środowiskową, ograniczającą ilość dostępnych siedlisk dla zwierząt. Przykładowo, brakuje informacji na temat oddziaływań skumulowanych tego typu przedsięwzięć na dostępność żerowisk bociana białego, ptaków drapieżnych i dużych ssaków naziemnych, dostępność miejsc rozrodu ptaków, możliwości zaburzenia szlaków migracji dużych ssaków naziemnych. Analiza

uwzględniać powinna różne grupy zwierząt, różne rodzaje oddziaływań (np. wpływ na migrację, dostęp do pokarmu, miejsc rozrodu). Pomijanie oddziaływań w raporcie świadczy o zaniżaniu realnego wpływu inwestycji na środowisko. To także dowodzi o niewłaściwie przeprowadzonej analizie oddziaływania inwestycji na środowisko przyrodnicze.

Realizacja inwestycji wpłynie znacząco negatywnie na środowisko przyrodnicze, ponieważ na etapie realizacji inwestycji przekształcenie rozpatrywanego terenu będzie wiązać się ze zniszczeniem siedlisk gatunków związanych z opisywanym obszarem, a eksploatacja przedsięwzięcia zmieni dotychczasowe warunki siedliskowe na okres użytkowania elektrowni fotowoltaicznej (ok. 30 lat).

Południowy fragment obszaru zamierzenia inwestycyjnego znajduje się w Obszarze Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich (dalej OCHK), w granicach którego obowiązuje Uchwała Nr 111/52/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzniesień Górowskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Z 2019 r., poz. 823). Nie można wykluczyć negatywnego oddziaływania inwestycji na OCHK, gdyż realizacja przedsięwzięcia będzie wiązać się z naruszeniem zakazów obowiązujących na ww. terenie. W Raporcie jednoznacznie stwierdzono, że przedsięwzięcie zajmie powierzchnię całych działek inwestycyjnych, jednak załącznik graficzny wskazuje inne dane, co sprawia, że Raport jest niespójny. Poza tym wskazano, iż realizacja inwestycji nie wiąże się z likwidowaniem i niszczeniem zadrzewień, niemniej jednak, zgodnie z koncepcją zagospodarowania terenu, przewiduje się budowę elektrowni w miejscu istniejących na działkach zadrzewień. W związku z tym, że należy kierować się zasadą, iż racjonalne wątpliwości co do ryzyka wystąpienia oddziaływania winno się interpretować na korzyść środowiska, a nie na korzyść inwestycji przyjęto, że zagospodarowana zostanie powierzchnia całych działek.

Realizacja inwestycji wiązać się będzie z naruszeniem zakazu, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 ww. uchwały, zgodnie z którym na terenie przedmiotowej formy ochrony przyrody zabrania się „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”. Dane będące w posiadaniu RDOŚ w Olsztynie jak i informacje ujęte w Raporcie wskazują na realne i znacząco negatywne oddziaływanie inwestycji na cenne przyrodniczo gatunki. Inwestycja prowadzi będzie do degradacji siedlisk gatunków kluczowych o wysokim statusie ochrony prawnej. Zaproponowana przez inwestora lokalizacja farmy zagraża w istotny sposób lokalnej populacji bociana białego, orlika krzykliwego, błotniaka stawowego. W raporcie nie wykazano braku negatywnego wpływu na ochronę przyrody. Oznacza to, że w przedmiotowej sprawie nie ma podstaw do zastosowania odstępstwa, o którym mowa w § 5 ust. 3 ww. uchwały, zgodnie z którym omawiane obostrzenie nie dotyczy „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu”.

Jak wspomniano powyżej, teren inwestycji obejmuje również grunty porośnięte m.in. zadrzewieniami. W związku z tym, że Raport dopuszcza budowę elektrowni w miejscu

istniejących zadrzewień oznacza to, że istnieje możliwość ich zniszczenia i likwidacji. Należy zatem stwierdzić, że realizacja inwestycji koliduje z § 5 ust. 1 pkt 3 wspomnianej uchwały, w myśl którego na terenie OCHK zakazuje się „likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych”.

Planowana inwestycja narusza zakaz, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 ww. uchwały w myśl którego na terenie OCHK zabrania się „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych...”. Uwzględniając wspomniane niespójne zapisy Raportu oceniono, że opracowanie dopuszcza budowę nowych obiektów budowlanych w odległości mniejszej niż 100 m od linii brzegowej rzeki Warny, przepływającej na południe od wnioskowanej inwestycji. Zgodnie z Raportem i ogólnodostępną mapą topograficzną w południowej części działki nr 204/3 oznaczono występowanie zbiornika wodnego. Obiekt położony jest w naturalnym obniżeniu terenu w otoczeniu rozległych, niezabudowanych użytków rolnych. Zbiornik ten jest trwałym i naturalnym elementem środowiska, którego stan uwodnienia zależy od obiegu wody w tym środowisku. Zatem w odniesieniu do ww. zbiornika wodnego, zdaniem RDOŚ w Olsztynie, także zastosowanie ma cytowany zakaz.

Jednocześnie, w kwestii gospodarowania na terenie OCHK, zwrócić należy uwagę, iż do ustaleń dotyczących czynnej ochrony siedlisk na terenie ww. obszaru należy m. in. „ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych”.

Wśród działań dotyczących ochrony ekosystemów na terenie OCHK szczególną uwagę zwraca się na zapewnienie korytarzy ekologicznych. Ogrodzenie elektrowni stanowi barierę, która utrudnia migrację i ogranicza przemieszczanie się zwierząt. Z tego powodu, wnioskowana elektrownia nie wpisuje się w ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów OCHK, które związane są z utrzymywaniem, ale także także istotnym odtwarzaniem lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych. Takiego typu zagospodarowanie działek stanowi realną barierę ekologiczną ograniczającą i utrudniającą przemieszczanie się gatunkom na terenach dedykowanych do ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska.

Analizując powyższe stwierdza się, że planowane przedsięwzięcie narusza zakazy obowiązujące na terenie OCHK.

Środowisko wizualne w najbliższym sąsiedztwie planowanej inwestycji to wnętrza krajobrazowe o charakterze wiejskim, dlatego zamierzenie nie będzie sprzyjać kształtowaniu krajobrazu rolniczego. Realizacja inwestycji przyczyni się do wprowadzenia instalacji o charakterze przemysłowym, która stanowić będzie nową dominantę i barierę antropogeniczną. Obiekt przyczyni się do pogorszenia naturalności walorów mozaiki krajobrazu rolniczego, na postrzeganie, którego składa się mozaika pól uprawnych, łąk trwałych, pastwisk trwałych, zadrzewień, zbiorników wodnych, terenów podmokłych, rzeki.

Zgodnie z art. 5 Europejskiej Konwencji Krajobrazowej z dnia 20 października 2000 r. sporządzonej przez Radę Europy, Polska jest obowiązana do podejmowania działań na rzecz prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, jako wyrażenia dzielonej przez nie różnorodności kulturowej i przyrodniczej oraz podstawy ich tożsamości.

O ile samo postrzeganie krajobrazu często opisane jest w literaturze jako subiektywne, to niewątpliwie farma fotowoltaiczna nie stanowi typowego elementu krajobrazu rolniczego z uwagi na swój przemysłowy charakter.

Wobec powyższego RDOŚ w Olsztynie uznał, że planowane zamierzenie zmieni oblicze krajobrazowe regionu skutkując pogorszeniem naturalności walorów mozaiki harmonijnego krajobrazu rolniczego.

Po zgromadzeniu wymaganych dokumentów Wójt Gminy Lełkowo, na podstawie art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.), który zobowiązuje organ prowadzący postępowanie do zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu, zawiadomieniem nr RG.IV.6220.4.13.2022/2025 z dnia 16.07.2025 r. poinformował strony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji. W przysługującym terminie przed wydaniem decyzji, w odniesieniu do całości zgromadzonych w toku prowadzonego postępowania materiałów, żadna ze stron nie wniosła uwag i nie zgłosiła wniosków.

W myśl art. 80 ust. 1 ustawy OOS „jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1;
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko;
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa;
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.”

Odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie **jest przesłanką zobowiązującą** do wydania decyzji odmawiającej ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia. Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu, ul. Zw. Jaszczurczego 14, 82-300 Elbląg, za pośrednictwem Wójta Gminy Lełkowo w terminie 14 dni od daty jej doręczenia (art. 127 § 2 i art. 129 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje jej wykonanie (art. 130. §1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Wójtowi Gminy Lełkowo oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a i 130 §4 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Opłatę skarbową w wysokości 205,00 zł pobrano na podstawie Cz. I ust. 45 załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2111 z późn. zm.).

Z up. *M. Ó J T A*

Katarzyna Jastrzębska
p.o. kierownik
Referatu Rozwoju Gospodarczego

Otrzymują:

1. NG PV 7 Sp. z o.o., ul. Wspólna 70, 00-687 Warszawa, reprezentowana przez pełnomocnika - Pana Mateusza Stęchły
2. Strony postępowania zawiadomiono obwieszczeniem, zgodnie z przepisem art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.) w związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).
3. A/a

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Elblągu.
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Braniewie.

